

Om det svenska kungahuset

Prinsessbröllopet nu i juni 2010 aktualiserar frågor om kungadöme / republik, vad kungahuset kostar osv. *Proletären* nr 24/2010 tog upp några intressanta aspekter av det hela.

Innehåll

Fakta: Så mycket kostar kungahuset	1
Kungafamiljen och nazismen	2

Fakta: Så mycket kostar kungahuset

I år får det svenska kungahuset 125 miljoner kronor av staten och svenska skattebetalare, 8 miljoner kronor mer än förra året. Sedan 2007 har de anslagen till kungahuset ökat med 27 procent. Trots finanskrisen.

Av årets medel går 64 miljoner till apanaget, (Hovstaten) det vill säga pengar som kungen med familj själva får spendera på lyx och flärd. Men allmänhetens insyn i denna del är minimal.

Hovstatens räkenskaper granskas av en revisor som kungen utser och rapporten är inte offentlig. Apanage härstammar från latin (via franska) och avser i dag statliga medel anslagna till en monarks hovhållning.

Pengarna till hovstaten fördelas mellan kungens hovstall, drottningens hovstall, hovmarskalkämbetet och kronprinsessans Victorias hovstat som inrättades 2004 och som för i år beräknas kosta sex miljoner kronor.

Resterande del av kungahusets pengar spenderas på slottsstaten, bland annat till underhåll och drift av de kungliga slotten, i år cirka 60 miljoner kronor.

Prinsessbröllopet

Minst 20 miljoner kronor beräknas Victorias och Daniels bröllop kosta. Tio miljoner skjuter regeringen till medan Carl XVI Gustaf får ta resten ur egen ficka. Sågs det. Men i verkligheten förhåller det sig annorlunda, det är staten som via skattebetalarna ser till att kungen med familj får de begärda medlen för uppehållet, inklusive giftermålet.

Utöver de 20 miljonerna för bröllopet ska även kostnader för de 2.000 poliserna och 3.000 militärerna som inkallats betalas. Storkyrkan, där vigseln ska ske, har renoverats för 14 miljoner och Haga slott har byggts om för mer än 40 miljoner kronor som en gåva till nya kungliga brudparet. Utrikesdepartementet, UD, har tilldelats extraanslag i samband med bröllopet. Dessutom satsar Stockholm stad åtta miljoner kronor på "kärleksfesten Love Stockholm". När slutnotan för det kungliga bröllopet ska betalas landar den troligtvis på ungefär 100 miljoner kronor.

Daniel Westlings förmögenhet

År 2008 hade Daniel Westling en taxerad inkomst på 488.000 kronor. När förlovningen offentliggjordes förra året lämnade Daniel Westling alla operativa uppdrag i den gymkoncern där han är den största ägaren. Nu blir det Victorias pappa (eller rättare sagt skattebetalarna) som får stå för fiolerna.

Den 1 juli blir Haga slott Victorias och Daniels nya hem. Haga slott byggdes 1802 till 1805 för Gustav IV Adolfs räkning. Den nuvarande kungen växte upp här med sina systrar. Byggnaden är på 3.000 kvadratmeter, lika stort som 20 normala villor.

Kungafamiljens privata ekonomi

Kungahusets familjemedlemmar har också en ”privat” ekonomi, helt skild från den offentliga verksamheten. Kungens förvaltningsbolag heter Bensor AB och är moderbolag i en koncern där godset Stenhammar utanför Flen och även Solidenpaviljongen ingår.

På godset bedrivs avel av nötboskap och produktion av kött med EU-bidrag. Under senaste räkenskapsåret fick kungen två miljoner i EU-stöd, sedan EU-inträdet har Stenhammar fått 14,7 miljoner i olika EU-bidrag. Vid senaste bokslutet hade Bensor AB drygt 50 miljoner kronor i tillgångar.

År 2006 hade kungen en deklarerad förmögenhet på 274 miljoner kronor. Efter det finns inga uppgifter, pga att förmögenhet inte längre behöver rapporteras.

Även kungabarnen drar in pengar från annat håll. Deras värdepapper förvaltas av företaget Gulonen AB som ägs av Victoria, Madeleine och Carl Philip. För ett år sedan var Gulonens portfölj värd 16 miljoner kronor.

Utöver det kan nämnas att kungen i senaste taxering uppgav en inkomst av kapital på drygt 8 miljoner kronor, medan kungabarnen deklarerade för kapitalinkomster på strax under en (1) miljon kronor vardera. Motsvarande summa var för Silvia 31000 kronor.

Anslagen till kungahuset – belopp i miljoner kronor

	2009	2008	2007	2006	2005
Hovstaten	56,4	54,8	50,1	49,6	48,6
Slottsstaten	53,7	52,7	48,1	47,9	47,0
Ökning i %	2,4	9,6	0,6	2,0	1,1

Kungafamiljen och nazismen

Släkten Bernadotte är nedluskad med rena nazister eller personer med nazisympatier.

Carl XVI Gustaf efterträdde sin farfar Gustav VI Adolf på tronen som Sverige kung 1973. Han är son till prins Gustaf Adolf och Sibylla av Sachsen-Coburg-Gotha. Hennes far Karl Edvard, vår nuvarande kungs morfar, var hängiven anhängare av Adolf Hitler och gick med i nazistpartiet redan 1933.

Mellan 1936 och 1945 var Karl Edvard av Sachsen-Coburg-Gotha ledamot för nazisterna i den tyska riskdagen. Han var djup involverad i de experiment som nazisterna hade för att likvidera mentalt störda och fysiskt handikappade. Han blev bland annat utnämnd till gruppenföhrer i SA och obergruppenföhrer inom nazistpartiet.

Efter nederlaget för nazismen i kriget häktades kungens morfar Karl Edvard för brott mot mänskligheten. År 1950 dömdes han till endast 5000 D-mark för medlöperi samt ringa brott med anknytning till nazismen. ”Förvånansvärd mild dom för nazisthertigen”, skrev Expressen på sin löpsedel vid den tiden.

Hertiginnan av Sachsen-Coburg-Gotha, Victoria Adelheid och Carl XVI Gustaf mormor, var systerdotter till kejsar Wilhelm II. Redan 1927 skrev denne Wilhelm ett brev till en nära vän och beklagade enligt följande: ”Press, judar och myggor är plågoris som mänskligheten på det ena eller det andra sättet måste göra sig kvitt. Jag tror att det bästa vore gas.”

En tysk historiker skriver om kungens mormor Victoria att ”Hertigen och särskilt hertiginnans... skarpt och aggressivt judefientliga hållning fick hakkorsrörelsen att blomstra”.

Kungens fullständiga namn är Carl Gustaf Folke Hubertus Bernadotte. Det fjärde namn, Hubertus, kommer från en annan nazist i släktens led, kungens morbror och Karl Edwards näst äldsta son. Han stupade i kriget 1943 och blev sedan en del av den svenska kungens namngarnityr.

Att både kungens morfar och morbror var aktiva nazister råder inga tvivel om. Men även kungens far, arvsprins Gustaf Adolf och hans mor Sibylla visade i både ord och handling att de stödde nazisterna. Paret vistades ofta i Tyskland och både hennes far och syskon var medlemmar i nazistpartiet.

Kungens farfarsfar Gustav V hyste också en vänlig inställning till Hitler och nazismen. Mitt under brinnande krig i maj 1942 skriver Gustav V brev bakom ryggen på regeringen till Hitler där är han gratulerar denne för framgångarna i kriget, speciellt välkomnar han krigföringen mot Sovjetunionen, eftersom han skydde bolsjevismen som pesten.

Gustav V försäkrar Hitler att han kommer att göra ”allt för att uppnå ett gott förhållande” mellan Sverige och Nazityskland och hävdar dessutom att han har ”större delen” av svenska folket bakom sig i stödet för den tyska krigsmaktens härjningar i Europa. Brevet avslutas med följande: Med min hjärtliga hälsning förblir jag, käre Rikskansler. Er tillgivne”.

Kung Gustav V (längst till höger) tillsammans med den nuvarande kungens far och nazistledaren Hermann Göring i Berlin 1939.

Dessa av kungaätten Bernadotte är en del av Carl XVI Gustaf historiska arv. Men det slutar inte där. Även drottning Silvia Sommerlath är befläckad av nazismen. Hennes pappa, Walther Sommerlath, gick med i nazistpartiet redan 1934.

Victoria, som ska ärva tronen efter hennes far Carl XVI Gustaf som statschef, samt syskonen Carl Philip och Madeleine har alltså en morfar som var nazist.

Deras mor Silvia försöker nu tona ner sin fars medlemskap i partiet med att han inte hade något annat val. Men ingen tvingades till medlemskap i NSDAP, tvärtom. Istället ansågs det vara en stor fördel att ha en sådan partibok för en tysk affärsman som Walther Sommerlath.

Kent Haldebo